

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB020009
NAZWA
OBSZARU Góry Izerskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB020009	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Góry Izerskie

1.4. Data opracowania 2007-12	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2011-02
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	rozp. MŚ z dn. 12.01.2011 r. w sprawie osop

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
15.4524

Szerokość geograficzna
50.868

2.2. Powierzchnia [ha]:

2.3. Obszar morski [%]

20346.5

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL51	Dolnośląskie
------	--------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (99.98 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[illegible]

B	A246	arborea		r	2	2	i		M	D			
B	A072	Pernis apivorus		r	1	1	i		M	D			
B	A234	Picus canus		p	16	24	i		M	C	B	C	C
B	A307	Sylvia nisoria		r	7	15	i		M	D			
B	A409	Tetrao tetrix tetrrix		p	42	61	i		M	B	B	C	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	1.37
N08	0.23
N09	0.5
N19	45.93
N17	36.5
N10	2.49
N23	0.18
N12	12.77
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Położona w Sudetach Zachodnich ostoja obejmuje polską część Gór Izerskich oraz fragment Pogórza Izerskiego. Południowo-zachodnia granica obszaru pokrywa się z przebiegiem polsko-czeskiej granicy państwowej. Od południowego-wschodu Góry Izerskie sąsiadują z Karkonoszami. Główną część ostoi tworzą dwa grzbiety: Wysoki Grzbiet (z jego kulminacją - Wysoką Kopą 1126m n.p.m. - najwyższe wzniesienie Gór Izerskich) oraz Grzbiet Kamienicki. Geologicznie Góry Izerskie należą do jednostki zwanej blokiem karkonosko-izerskim. Północną część tworzy masyw zbudowany ze starych przeobrażonych skał, otaczających młodsze granity karkonoskie. Skały metamorficzne polskiej części gór to głównie gnejsy, granitoidy i łupki łyszczykowe. Geomorfologicznie na większości obszaru występuje stara powierzchnia zrównania. Cechuje ją łagodna rzeźba, wraz z bardzo wilgotnym klimatem.

Obszar obejmuje piętro pogórza, piętro regła dolnego oraz górnoreglową część, obniżającą swój dolny zasięg do około 800 m n.p.m. Obniżenie zasięgu regła górnego jest związane z oziębiającym wpływem rozległych kotlin górskich (np. Hala Izerska). Kotliny te cechują się "kontynentalizmem" klimatu wynikającym z położenia na znacznej wysokości i powstawaniem w nich zimowych i letnich zmrzowisk.

Najcenniejszymi ekosystemami w górskiej części ostoji są torfowiska wysokie i przejściowe, torfowiska zdolne do regeneracji oraz bory na torfie, zaś w obrębie pogórza największą wartość przyrodniczą przedstawiają zbiorowiska łąkowe. Torfowiska w Górach Izerskich cechują się bardzo obfitymi opadami, porównywalnymi z najwyższymi partami Karkonoszy. Stopień zatorfienia piętra regła górnego sięgał 40%, co jest wartością porównywalną z danymi podawanymi z Finlandii. Niestety, z racji prowadzenia intensywnej gospodarki leśnej oraz melioracji wodnych w tym rejonie, już od poł. XIX w. powierzchnia naturalnych siedlisk uległa znacznym przekształceniom. Obecnie lasy są tu mocno zdegradowane zarówno w wyniku niewłaściwej gospodarki leśnej, jak i zanieczyszczeń powietrza.

4.2. Jakość i znaczenie

Na obszarze Gór Izerskich i fragmencie Pogórza Izerskiego współcześnie stwierdzono gniazdowanie co najmniej 18 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej - między innymi cietrzew, sóweczka i włośchatka, dla których Góry Izerskie stanowią jeden z najważniejszych w kraju obszarów lęgowych. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków Ptaków: cietrzew, sóweczka, włośchatka, dzięcioł zielonosiwy.

Gatunki ujęte w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (PCK):bielik, cietrzew, puchacz, sóweczka, włośchatka, czeczotka,

Stwierdzono tu prawdopodobnie najwyższe stanowiska w Polsce i w Europie środkowej bielika, żurawia oraz najwyższe stanowisko w Polsce sieweczki rzecznej.

Na uwagę zasługuje także tutejsza, bardzo liczna, populacja świergotka łąkowego.

Góry Izerskie obok Karkonoszy stanowią najważniejszą górszą ostoję cietrzewia w naszym kraju i równocześnie jedną z najważniejszych ostoji w Polsce. Po stronie czeskiej wyznaczono ostoję ptasią (kierując się potrzebami ochrony cietrzewia i włośchatki) na pow. 11 674ha. Ponadto Lesy CR wyznaczyły obszar specjalnej ochrony cietrzewia na pow. 22 115 ha. Po polskiej stronie od roku 2000 funkcjonuje system stref ochronnych.

Na obszarze ostoji zarejestrowano 17 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. W dolinie Izery i lokalnie na wierzchołkach wykształciły się dobrze zachowane, największe w Polsce kompleksy torfowisk górskich. Charakterystycznymi dla najwyżżej położonych obszarów ostoji siedliskami są również bory bagienne i górskie bory świerkowe. W niższych położeniach występują kwaśne buczyny, górskie łąki konietlicowe, górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie i wilgotne łąki trzęślicowe. Stwierdzono tu 5 gatunków figurujących w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin: sosnę drzewokosą, brzozę karłowatą, wełnianeczkę alpejską, wełnianeczkę darniową oraz turzycę bagienną. Współcześnie w ostoji zidentyfikowano 11 gatunków ssaków ujętych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, spośród których należy wymienić m.in. mopka, nocka Bechsteina, wydrę, rysia oraz wilka. Na obszarze ostoji występuje co najmniej 5 gatunków owadów z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, a są to: trzepla zielona, przeplatka aurinia, czerwonończyk nieparek, modraszek telejus i modraszek nausitous. Na terenie ostoji stwierdzono szklarnika alpejskiego oraz ryjówkę alpejską, gatunki zagrożone w skali kraju.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		99.98
Suma		99.98

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Dyrz A., Grabiński W. Stawarczyk T., Witkowski J. 1991. Ptaki Śląska. Monografia faunistyczna. Wrocław.

Jankowski W. 1996 Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Mirsk Jankowski W. 1999 Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Stara Kamienica Jankowski W. 2007 Plan ochrony rezerwatu Torfowiska Doliny Izery na lata 2008 - 2017 msc. Kaszuba M. 2007 Krajowy Plan zarządzania gatunkiem - cietrzew T. tetrix Ministerstwo Środowiska Keller M., Felger A., Pałucki A., Piotrowska M., Szymkiewicz M., Zawadzka D., Zawadzki J. 2000 Wpływ gospodarki leśnej na populacje głąszca T. urogallus i cietrzewia T. tetrix Opracowano dla Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych Matuła J., Wojtuń B., Tomaszewska K., Żołnierz L. 1997 Torfowiska polskiej części Karkonoszy i Gór Izerskich Annales Silesiae 27 123-140 Pałucki A. 1997-2000 Program Czynna ochrona głąszca T. urogallus i cietrzewia T. tetrix w Karkonoszach i Górach Izerskich. Fundacja Karkonoska , Karkonoski Park Narodowy. mcs. Potocka J. 1996-1997 Flora i zbiorowiska roślinne wybranych torfowisk Gór Izerskich. Acta Univ Wratislav. Prace Bot. 70: 141-179 + 73: 115-142 Potocka J. 2001. Torfowiska polskiej strony Gór Izerskich - charakterystyka obiektów. Przyr. Sudet. Zach. 4: 43-58. Potocka J. 2004 Góry Izerskie - kraina torfowisk Fabiszewski J. (ed.) Walory botaniczne wybranych pasm Sudetów. Prace Wrocł. TN 213 23-43 Potocki J., Potocka J. 2000. Dolina Izery objęta ochroną. Przyr. Sudet. Zach. 3: 45-54. Sikora A., Rhde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007 Atlas rozmieszczenia ptaków legowych Polski 1985-2004 Bogucki Wyd. Nauk., Poznań ąstny K., Bejček V., Malková P. 2000 Tetraonidae v Evropě a v České republice. In MÁLKOVÁ P. (ed.): Sbor. příspěvků z mezinár. konf. Tetřevovití - Tetraonidae na přelomu tisíciletí České Budějovice Tołpa S. 1949 Torfowiska Karkonoszy i Gór Izerskich Roczn. Nauk Roln. 52 5-73 Tomiałojć L. (red.). 1990. Ptaki Polski. Rozmieszczenie i liczebność. PWN, Warszawa. ss. 462. Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003 Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP "proNatura", Wrocław Wilk T., Jujka M., Krogulec J., Chylarecki P. 2010 Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym OTOP Marki Wojtuń B., Matuła J., Tomaszewska K., Żołnierz L. 1998. Projekt powiększenia rezerwatu Torfowisko Izerskie i zmiany jego nazwy na Torfowiska Doliny Izery. AR Wrocław, Dolnośląski Urząd Wojew. Wrocław. Msc. Wojtuń B., Matuła J., Żołnierz L., Raj A. 2000. Rezerwat Torfowiska Doliny Izery. Przewodnik po ścieżce przyrodniczej. Wrocław - Jelenia Góra. Zapisy poprzedniej wersji formularza SFD. Wersje historyczne dostępne w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska bądź na europejskiej witrynie internetowej <http://natura2000.eea.europa.eu/>

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	2.64				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Torfowiska Doliny Izery	*	2.62
PL02	Krokusy w Górzeńcu	+	0.02

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska plac Powstańców Warszawy 1 50-153 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.wroclaw.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB020009

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych

(opcjonalnie)

--